

Veera Kaarrela

Pierogeja Puolasta!

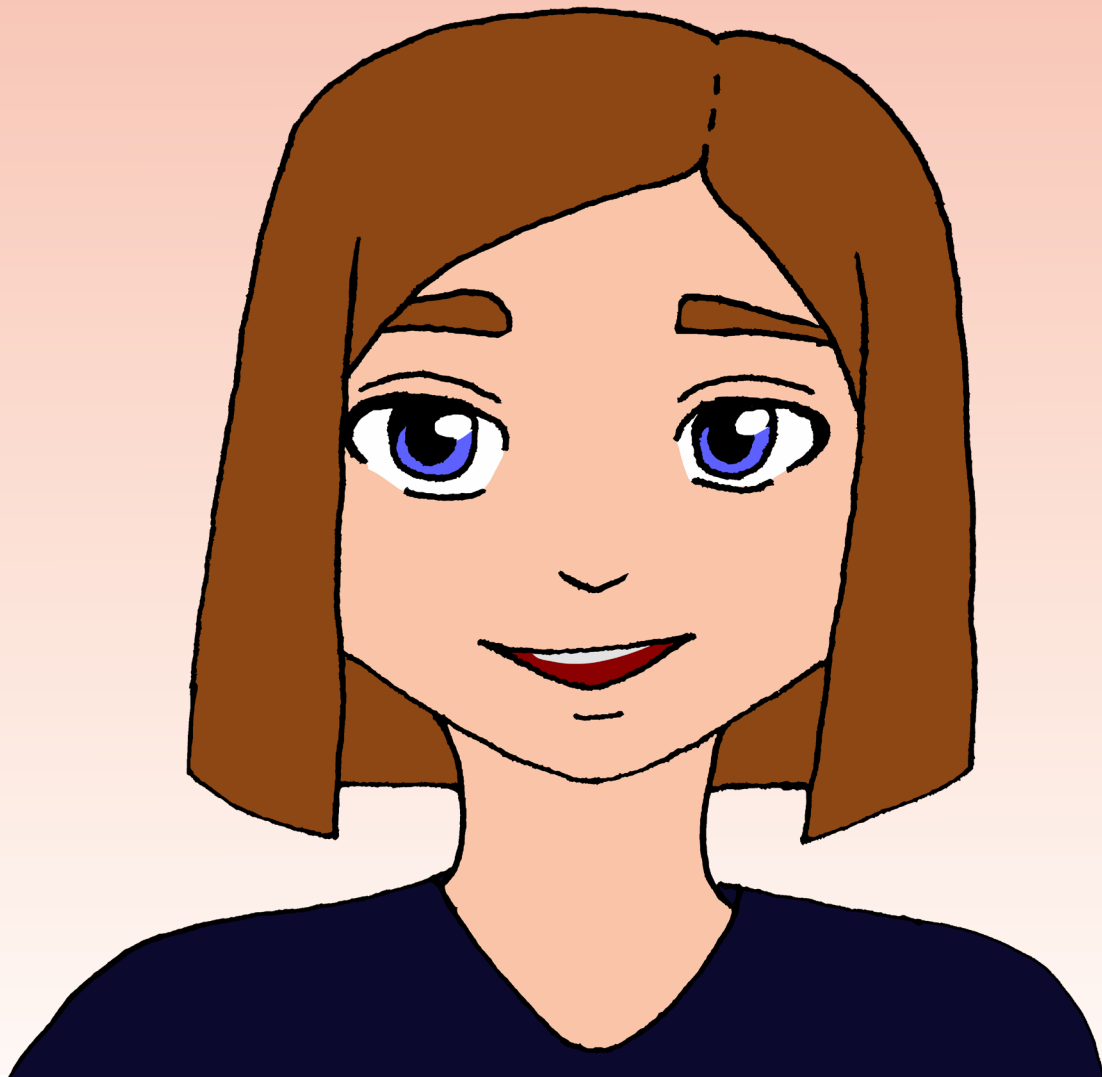
Tätä et koe viikon turistireissullasi Varsovassa

Instagram @Kaarrelart
#Pierogejapuolasta

Olen Veera ja opiskelen digitaalista kuvataidetta Lapin
ammattikorkeakoulussa.

Olen viettänyt Puolassa paljon aikaa viime vuosina poikaystäväni
luona ja kokenut paljon. Olen tutustunut mm. juhliin ja hämmästellyt
kulttuurieroja. Joten tällä pohjalla:

Tervetuloa seuraamaan seikkailujani Puolalaisessa kulttuurissa!

Kuulokkeet
-äänikirjojen kuunteluun

Päälle kaikki vaatteet jotka
haluan ottaa mukaan

Vyölaukku
-passille
-puhelimelle
-käsidesille

Reppuun:
-läppäri
-taidetarvikkeita
-tuliaisia

Opiskelijahaalarit
-jotta voin ommella
merkkejä etätunneilla

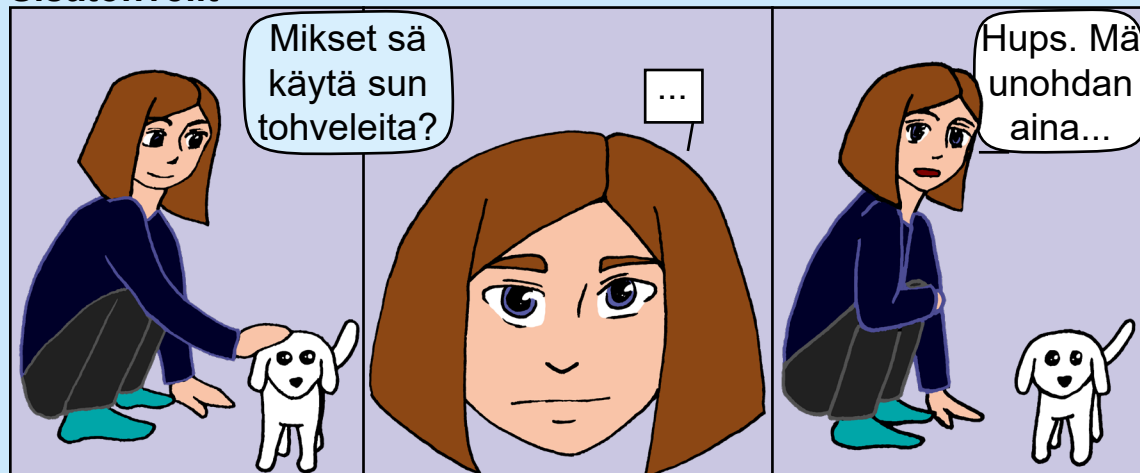
jokasään kengät

Ajokulttuuri

Sisätohvelit

Tammikuu

6.1. on Świąto trzech króli, eli kolmen kuninkaan päivä. Ulko-oven yläpuolelle kirjoitetaan K+M+B 24. Luku 24 tulee vuosiluvusta 2024, joten numero muuttuu joka vuosi. Kirjaimet muodostuvat jokaisen kuninkaan nimen ensimmäisestä kirjaimesta. Tänä päivänä pappi aloittaa siunaamaan kaikki alueen talot joissa on oven yläpuolella tuo teksti. Siunaus kierros voi kestää jopa kuukauden ja siunaus tapahtuu iltapäivisin kello 17 ja 20 välillä, kunnes kaikki talot kirkon alueelta on käyty.

Puolassa vietetään Isoäitipäivää 21.1 ja Isoisäpäivää 22.1. Näinä päivinä lapset ja lapsenlapset käyvät kylässä ja syövät kakkua tai muuta makeaa yhdessä.

2024

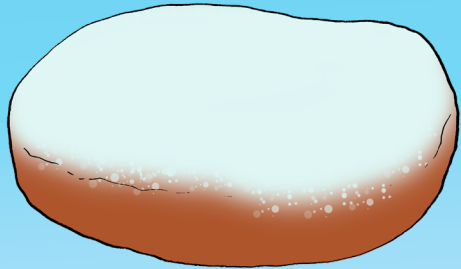
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Sisustus

Puolassa näkee yhtä sisustuselementtiä lähes joka kodissa, valkoisia, pitsisiä tai läpikuultavia verhoja. Joissain kodeissa on kaihtimet, mutta pitsiverhot ovat silti hyvin suosittuja. Itse kutsun niitä mummoverhoiksi.

Helmikuu

Tłusty czwartek eli Rasvatorstaita vietetään ennen laskiaista ja paaston alkua. Laskiaista ei Puolassa vietetä Suomen tapaan, joten menin itsekseni laskemaan mäkeä muovipussiliukurilla.

Rasvatorstaina syödään sokerimunkkeja ja tippaleivän tapaisia makeita herkkuja. Vuonna 2024 rasvatostaita vietetään 8.2.

Walentynki 14.2.
Ystävänpäivää vietetään Puolassa enemmän Amerikan tapaan. Suomi taitaa olla ainoa maa jossa se on nimensä mukaisesti ystävien juhla. Puolassa annetaan kukkia ja muita lahjoja rakkaalle.

2024						
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

'Chuj,huj' -lausutaan 'hui' ja se on vulgaari versio suomen kielen sanalle kikkeli. 'Hui!' oli reaktioni monesti säikähtäessäni, ja minun piti opetella pikaisesti pois siitä tavasta. Nykyään sanon 'Huuuuu...'

Maaliskuu

Pääsiäisen vietto alkaa viikkoa ennen pääsiäissunnuntaita. Yleistä on olla syömättä lihaa torstaista lauantaihin, mutta jotkut aloittavat jo aikaisemmin.

Edellisenä sunnuntaina käydään kirkossa siunaamassa palmunlehvä.

Palmunlehvä kuvastaa niitä lehtiä joilla

Jeesus toivotetiin tervetulleeksi Jerusalemiin.

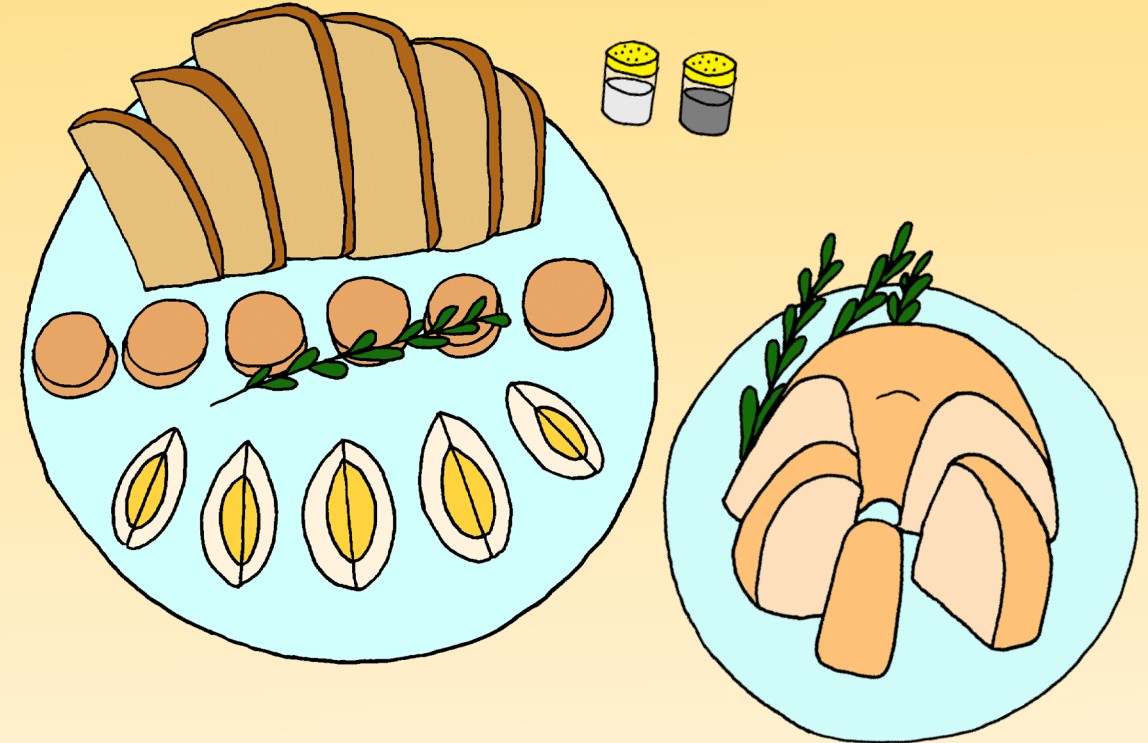
Lauantaina ennen pääsiäissunnuntaita käydään kirkossa siunaamassa pääsiäisaamun ruoka.

Ruoka kuljetetaan koristellussa korissa ja siunauksen ajaksi päältä otetaan pois suojaava kangas.

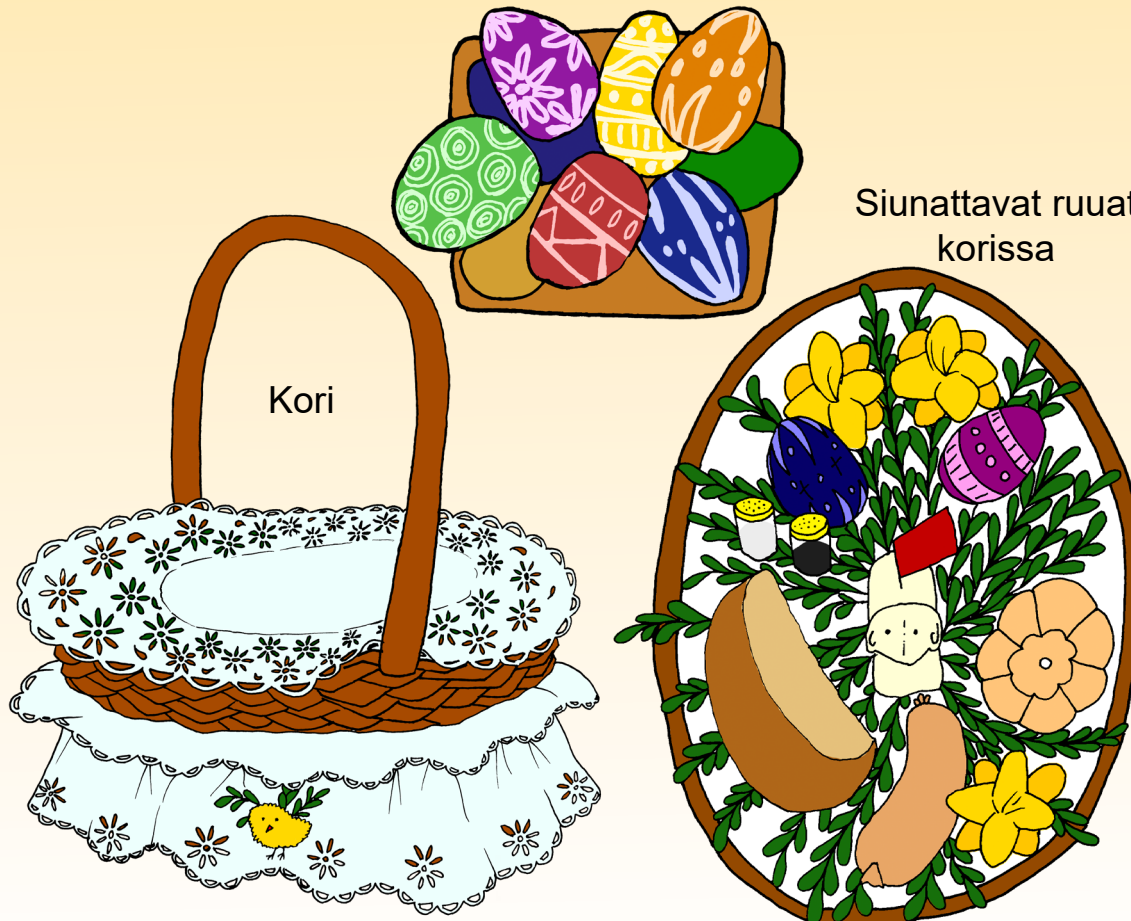
Kanamunien maalaus on yleistä Puolassa ja muissa Itä-Euroopan maissa ja Itä-Suomessa.

2024						
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

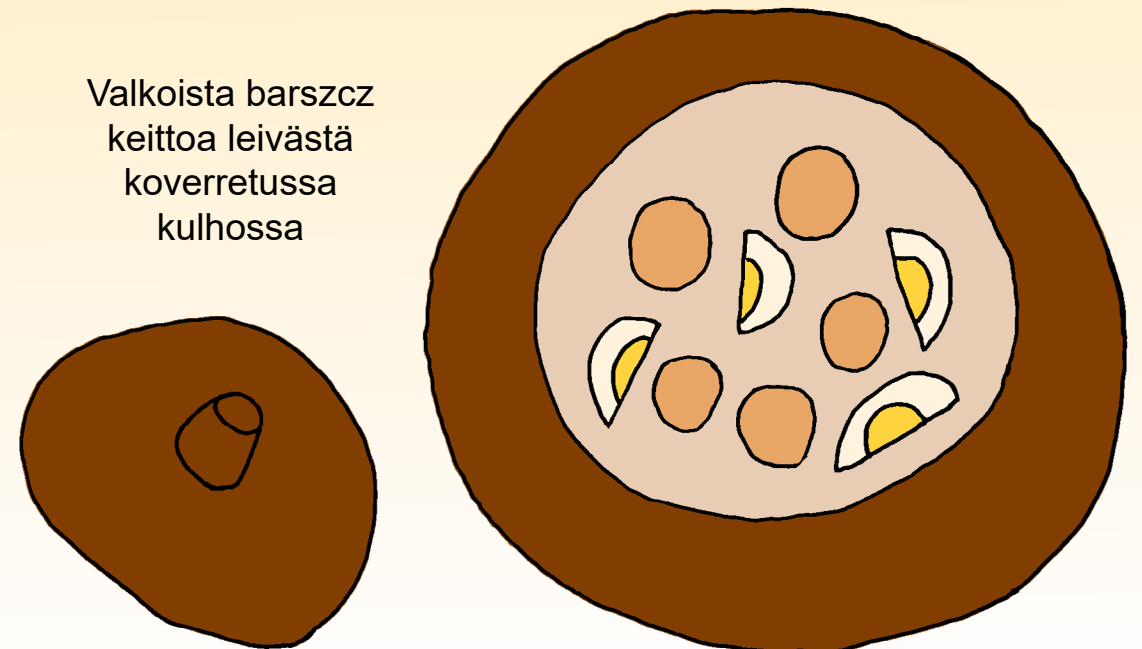
Pääsiäisaamuna syödään edellisenä päivänä päivänä kirkossa siunattua leipää jonka päälle laitetaan samoin siunattua makkara siivu ja kanamunaa sekä suolaa ja pippuria. Siunattua makeaa pullaa syödään jälkiruuaksi. Tämän siunatun aamupalan jälkeen saa syödä lihaa. Pääsiäisenä syödään soppaa leivästä tehdystä kulhosta jotta saadaan vatsa täyteen.

Siunattavat ruuat
korissa

Valkoista barszcz
keittoa leivästä
koverretussa
kulhossa

Huhtikuu

1.4. Smigus-dyngus tarkoittaa pääsiäissunnuntain jälkeen tapahtuva vesiherätystä. Traditionaalisesti pojat herättävät tytöt heittämällä heidän päälle vettä. Herätys voi mennä niin pitkälle että maalla pojat voivat heittää jopa ämpärillisen vettä tyttöjen päälle.

2.4. Jan Paweł II kuleman muistojuhla, jolloin kaupungeissa järjestetään kulkue Jan Pawelin mukaan nimetyllä kadulla. Tienposkiin jätetään Puolan lippuja ja kynttilöitä.

Syntymäpäivä

Syntymäpäivinä perheet kerääntyvät yhdessä syömään ja juomaan. Päivänsankarille annetaan tietysti lahjoja. Nimipäivä on Puolassa myöskin juhlan aihe, joten niitä juhlitaan aikalailla samalla tavalla kuin syntymäpäivää.

2024						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Toukokuu

Puolassa Vappua ei juhlita kuten Suomessa.

1.5. On kansainvälien työväenpäivä joka on vapaapäivä myös Puolassa. Silloin järjestetään myös paraati.

2.5. Puolan lippun päivä, silloin kaikkialla näkyy Puolan lippuja.

3.5. Muistetaan uuden perustuslain voimaan tulemistä.

Nämä kolme peräkkäistä vapaapäivää ovat nimeltään Majówka. Näinä vapaapäivinä ollaan kotona, juhlitaan ja grillataan.

26.5. on äitienpäivä. Puola on ainoa maa, jossa vietetään äitienpäivää tällä päivämäärällä.

2024						
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Politiikka

Puola on poliittisesti kahtiajakautunut maa.

Moni nuori Puolalainen ei näe maan tulevaisuutta hyvänä. Tähän he kertoivat syyksi maan johdon.

Myös EU jakaa ihmisten mielipiteitä, tosin maan johto ei pidä EU:a hyvänä asiana Puolalle.

Naapurimaa Saksa jakaa mielipiteitä radikaalisti historiansa takia jopa nuorten keskuudessa.

Kesäkuu

1.6. Lastenpäivä jolloin lapset saavat lahjoja ja koulussa luokat tekevät retkiä.

23.6. on Puolassa Isänpäivä. Samana päivänä Isänpäivää vietetään Puolan lisäksi Ugandassa ja Nicaraguassa.

Työt

Kysyin Puolalaisilta mitä työtä arvostetaan Puolassa ja mitä työtä ei. Vastaukset olivat mielenkiintoisia sillä yli puolet vastanneista ei nimennyt yhtäkään ammattia paremmaksi kuin toista. Vastauksissa sanottiin mm., että jokainen ammatti on hyvä, jos siitä pitää itse. Kerrottiin myös että työllä ei ole väliä kunhan siitä saa hyvää palkkaa. Mainittiin, että työn arvostus on eri ikä luokissa ja kaveriporukoissa erilainen. Työttömistä ei pidetä yleisesti. Siitä pienestä määrästä mitä sain vastauksia ammatteihin, IT, lääkäri ja laki olivat enemmän kuin vain yhden henkilön vastauksissa hyvä työ. Huonoiksi töiksi mainittiin seksityöt ja poliittiset työt.

2024						
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Heinäkuu

Lomat

Puolassa siirtolapuutarhoissa kasvatetaan syötäviä kasveja ja grillataan.

Kaupunkien metsäiset puistot eivät ole yhtä siistejä kuin Suomessa. Tämä johtuu siitä että pullonpalautusautomaatteja ei ole ja koska alkoholia ei saa juoda julkisilla paikoilla. Ihmiset juovat metsissä ja sinne pullokin sitten jäävät. Pohjoisessa asuvat puolalaiset lomailevat etelän vuorilla ja etelässä asuvat pohjoisen ranta kaupungeissa.

2024						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Elokuu

15.8. On Marian taivaaseenottamisen juhlapäivä jolloin on vapaata koulusta ja töistä ja käydään kirkossa.

Samana päivänä vietetään myös Puolan asevoimien juhlaa. Silloin muistetaan voittoa Varsovan taistelussa Venäjää vastaan. Sotavarustuksien esittely paraatissa Varsovassa on suuri tapahtuma.

2024						
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Puolalaisten mielipide Suomesta

Kiva mutta kylmä maa jossa on paljon järviä ja hienoja maisemia. Metallimusiikki, salmiakki, Vodka, Kalevala, koulutus ja hyvät ratkaisut sosiaalisiin ongelmiin. Nämä ovat asioita jotka mainittiin kun kysyin että mitä tiedät suomesta. Suomalaisia ihmisiä kuvailtiin sanoilla kivoja, rauhallisia, hauskoja, hyvin koulutettuja, ystävällisiä ja myös hieman hulluja. Suomalaisten tapaa pitää hajurakoa muihin pidetään myös upeana tapana. Osa kyselyyn vastanneista ei osannut sanoa oikein mitään suomesta.

Syyskuu

Syyskuussa koulut alkavat myös Puolassa. Kesäloma kestää kaksi kuukautta.

2024						
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Kouluruoka

Puolassa ei ole ilmaista kouluruokaa kuten Suomessa, vaan joissain kouluissa on kantiini, josta voi osataa ruokaa tauolla. Ruuan voi maksaa myös kuukaudeksi kerrallaan. Suurin osa Puolalaisista kertoivat syövänsä kotitekoisen voileivän ruuaksi koulussa. On myös yleistä käydä tauolla välipala-automaatilla tai kaupassa hakemassa jotain pientä syötävää, kuten leipomo tuotteita.

Lokakuu

Puolassa ei vietetä Halloweeniä juuri ollenkaa. Ruokakaupoista saa ostaa joitain teemaan sopivia karkkeja, mutta ei sen enempää. Minun omia Halloween koristeluja kommentoitiin hauskasti.

2024						
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

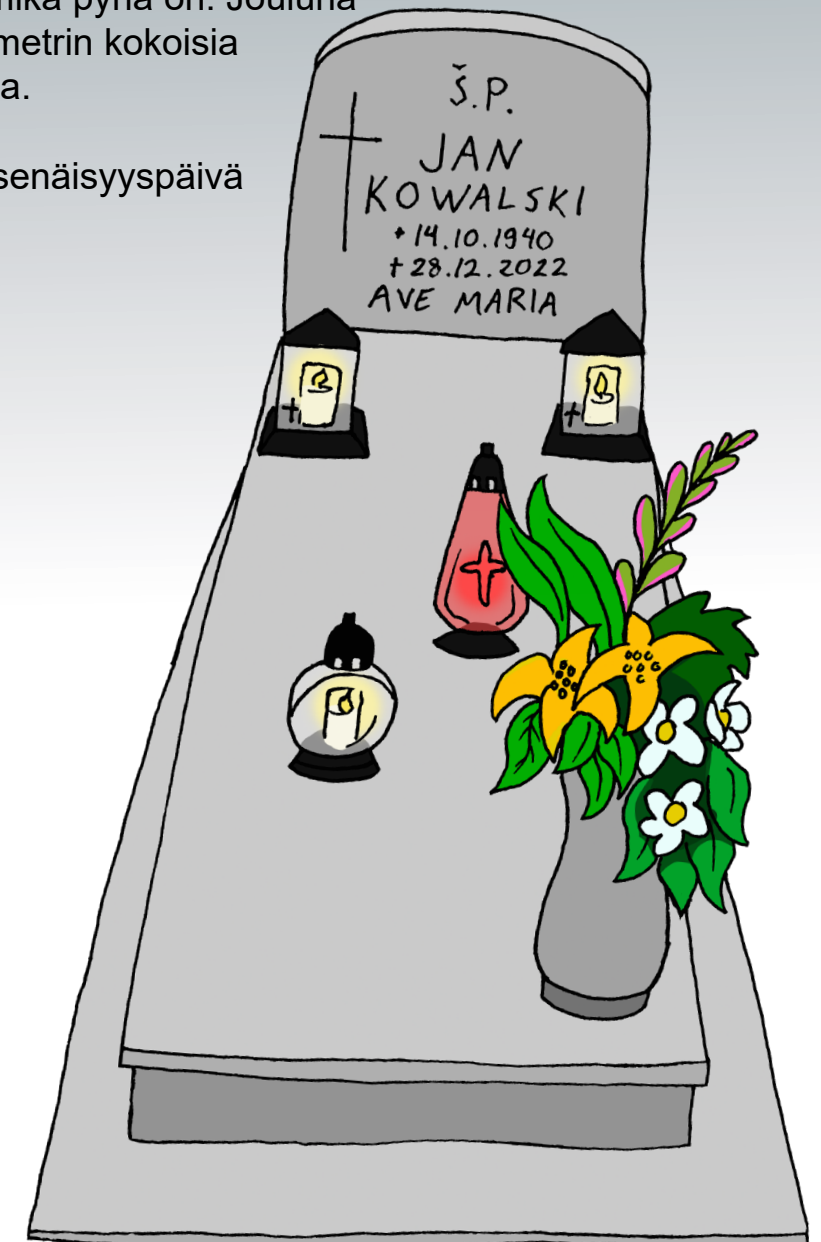
Joulukynttilöistä, itsetehdyistä koristeista, hautakynttilästä ja Irlannista tuoduista Halloween koristeista tehty Halloween ”alttari” työpöytäni vierellä.

Marraskuu

1.11. On Wszystkich świętych eli kuolleiden päivä. Silloin Puolassa käydään hautausmaalla viemässä haudoille kynttilöitä. Puolassa kynttilät ja muut hautakoristeet ovat Suomen hautoihin verrattuna erittäin koristeelliset ja isot. Haudalla olevat koristeet vaihtelevat riippuen siitä mikä pyhä on. Jouluna näkee jopa puolen metrin kokoisia joulukuusia haudoilla.

11.11. On Puolan Itsenäisyyspäivä

2024						
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Joulukuu

6.12. Joulupukki-päivä jolloin kouluissa annetaan lahjoja ja kotona saa Amerikan tyyliin joulusukkaan pikku lahjoja ja karkkeja.

24.12. Iltapala alkaa kun ensimmäinen tähti ilmestyy taivaalle, eli noin kello 16-17 illalla.

Kuulin että lapset laittavat joulukuusen lähelle keksin ja maitoa ja sitten lähetävät perheen aikuisen kanssa etsimään tähteä taivaalta. Sillä aikaa joulupukki tuo lahjat kuusen alle. Kun lapset tulevat takaisin, kerrotaan, että joulupukki kävi tähtijahdin aikana. Ja keksi ja maitokin ovat pukin mukana kadonneet! Eivätkä kotiin jääneet aikuiset olleet mitään nähneet, koska olivat keittiössä kiireisinä iltapalan laitossa. Kun iltapala on syöty avataan lahjat.

25.12. On Joulu ja käydään kirkossa ja tapaamassa muuta perhettä.

26.12. Joulun juhlintaa jatketaan muita sukulaisia tapaamalla.

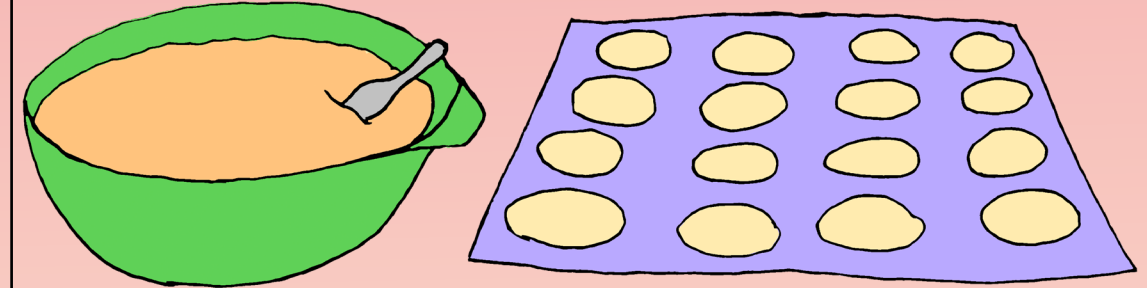
27.12. Suur- Puolan kansannousun päivä

Vuoden lopussa Uutta vuotta juhlistetaan syömällä juhlaruokia ja ilotulituksia ihaillen.

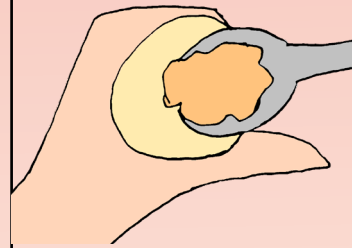
2024						
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Pierogeja

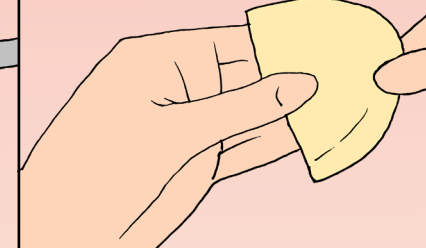
Sisältö ja taikina valmiina.

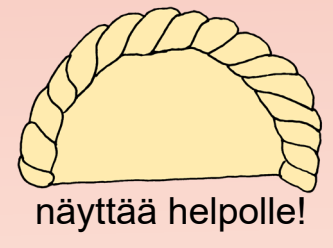
Taikinapyörylään laitetaan sisältö.

Reunat nipistellään kiinni.

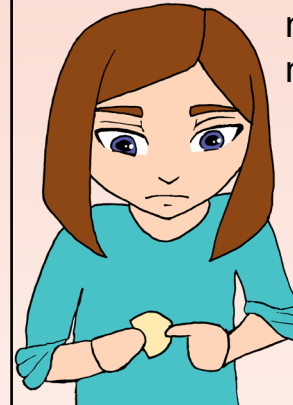

Ja sitten reunista tehdään nätit.

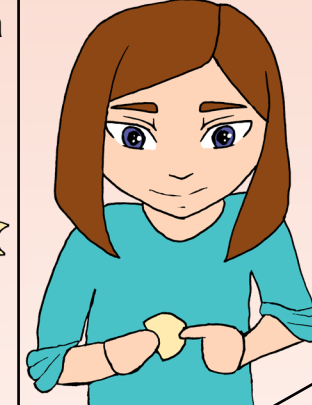

näyttää helpolle!

Mä oon tehny näitä jo 20 ja nä näyttää tältä!

Noniin!

Nyt väsyttää.

